

СТАНОВИЩЕ

от доц. Ирен Йорданова Пелтекова, доктор, Департамент по спорт,
СУ „Св. Климент Охридски“

докторант **Ивета Димитрова Мицова**, Югозападен университет „Неофит
Рилски“

научен ръководител доц. Галина Домусчиева-Роглева, доктор
тема на дисертацията „Влияние на мотивацията върху удовлетвореността от
заниманията със спорт при различни групи състезатели“

за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ в
професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по ..., докторска
програма „Теория и методика на физическото възпитание и спортната
тренировка“

Кратка информация за автора на дисертацията

Ивета Димитрова Мицова е родена на 25.03.1988 г. в гр. София. От 2008 г. до 2011 г. е студент в Национална спортна академия „Васил Левски“, където завършва бакалавърска степен, специалност – Спорт, с професионална квалификация „треньор по фигурно пързаляне“ и специалност – Физическо възпитание, с професионална квалификация „учител по физическо възпитание и спорт“. През учебната 2015 – 2016 г. се обучава в магистърска програма „Спортна анимация“ към Югозападния университет „Неофит Рилски“, където се дипломира като магистър. От 2017 г. е зачислена като редовен докторант към Факултет по педагогика, катедра „Теория и методика на физическото възпитание“ към същия университет с тема: „Влияние на мотивацията върху удовлетвореността от заниманията със спорт при различни групи състезатели“.

Структура и съдържание на дисертацията

Дисертационната тема на Ивета Мицова е върху изключително актуална тема за психологическата подготовка на спортистите и значението ѝ за постигане на психическо благополучие, спортен успех и удовлетвореност от заниманията със спорт. Тя приема предизвикателството да изследва и анализира както състезателите, така и ролята треньорите за цялото личностно израстване на спортиста. На тази база се изграждат насоките за повишаване на междуличностните връзки между тях и значението им за успешната реализация и на двете страни – спортист и треньор.

Дисертацията е с обем от 179 страници; тя включва увод, три глави, заключение, обобщени изводи, библиография и приложение. Библиографията е съставена от 150 източника – на кирилица (33) и латиница (117) от специализирана литература и научни издания. Трудът е онагледен с 62 таблици и 36 фигури.

Първа глава е великолепен обзор върху теоретичните аспекти по отношение на целевата ориентация, мотивационния климат, мотивационното самоопознаване, дългосрочната мотивация, психологичното благополучие и удовлетвореността от спортната дейност. Тук докторантът ясно изразява мнението, че мотивацията в спорта все още остава една от областите, криеща неимоверен резерв за развитие, което би довело до по-големи спортни постижения и по-удовлетворени личности. Много сериозно е направена дискусия за възприемането от атлета на успеха и неуспеха в неговите постижения, които са продукт на предварително поставени цели за изпълнение.

Във втора глава са представени много добре хипотезата, целта, задачите, обекта и предмета на изследването. Изследването е проведено с комплексна методика, която включва седем компонента, които са релевантни с поставените задачи. Широкият формат на създадената комплексна методика за изследване има много добри скали, които дават възможност за сравнителни и корелационни анализи с интерпретации за сложните взаимовръзки, кореспондиращи с работната хипотеза на изследването. Отделните въпросници, скали и тестове са адаптирани за български условия от доказани наши учени. Приложени са подходящи статистически методи, които дават възможност за установяване на средните стойности и разкриване на

статистически значими взаимовръзки по отношение на различни групи променливи. Изследвани са 218 български състезатели, представители от 14 вида спорт: фигурно пързаляне, лека атлетика, биатлон, ски бягане, ориентиране, шортрек, колоездене, футбол, волейбол, хандбал, бокс, борба, джудо и карате. Изследваните лица са диференцирани в шест групи – пол, възраст, вид спорт, спортен стаж, класиране и участие в различни по ранг състезания.

В трета глава са засегнати анализите за мотивационните детерминанти, психическото благополучие и удовлетвореността от спортната дейност. Тази глава е с приносен характер и в нея Ивета Мицова представя своята интерпретация на получените резултати. Докторантът много добре интерпретира получените статистически стойности и ги представя на научен и същевременно разбираем език за широк кръг читатели. В тези свои интерпретации докторантът прави както чисто математически съпоставки така и лично виждане по въпроса. Това е доказателство за умението ѝ самостоятелно да борави с резултатите. Много сполучливо е разкрита спецификата на различните видове практикуван спорт, където се установява наличие на статистически значими разлики по всички изследвани психологически конструктори (табл. 33, с. 111).

Получените резултати са анализирани и представени поетапни спрямо използваната методика. Направено е изчерпателно обобщение на резултатите, от което са изведени седем извода и шест препоръки за повишаване на качеството и ефективността на заниманията по спорт. Изследването на докторанта доказва, че с покачването на нивата на удовлетвореност от персоналното отношение на треньора към спортиста се повишават и нивата на психичното им благополучие.

Ивета Мицова демонстрира отлични познания както в сферата на психологията, така и в спорта. Направените от нея препоръки по наболели теми за компетенцията на треньорите и обучението им през цялостната им дейност като такива, е наложително да се приложат в практиката.

Прочитането на труда бе за мен удоволствие, свързано с професионален интерес към получените резултати.

В своето изложение Ивета Мицова демонстрира добър и научно издържан език.

Представени са три самостоятелни публикации по темата. Към това трябва да добавя и коректно съставения автореферат.

Приносите имат теоретичен и приложно-практически характер и могат да се обобщят по следния начин:

- Създадена е работеща комплексна методика за изследване на различните видове мотивация върху удовлетвореността от заниманията със спорт и усещането на психичното благополучие при 14 вида спорт;
- Установени са сходства и разлики в компонентите на мотивация за занимания със спорт, целева ориентация, мотивационен климат, мотивационното самоопределяне, дългосрочната мотивация, психичното благополучие и удовлетвореност от спортната дейност по шест различни признака;
- Направени са специфични мотивационни профили за спортисти от различни по класификация спортове – индивидуални, колективни и единоборства;
- Разкрити са възможности за подобряване на психическата устойчивост на състезателите и повишаване на спортните успехи.

Заключение

В заключение представеният труд „Влияние на мотивацията върху удовлетвореността от заниманията със спорт при различни групи състезатели“ покрива структурните и съдържателните изисквания за дисертация.

Давам положителна оценка на дисертацията на Ивета Димитрова Мицова и правя предложение към уважаемите членове на научното жури да вземат решение да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по ...

27 февруари 2020 г.

Подпис:.....

Доц. Ирен Пелтекова, д-р